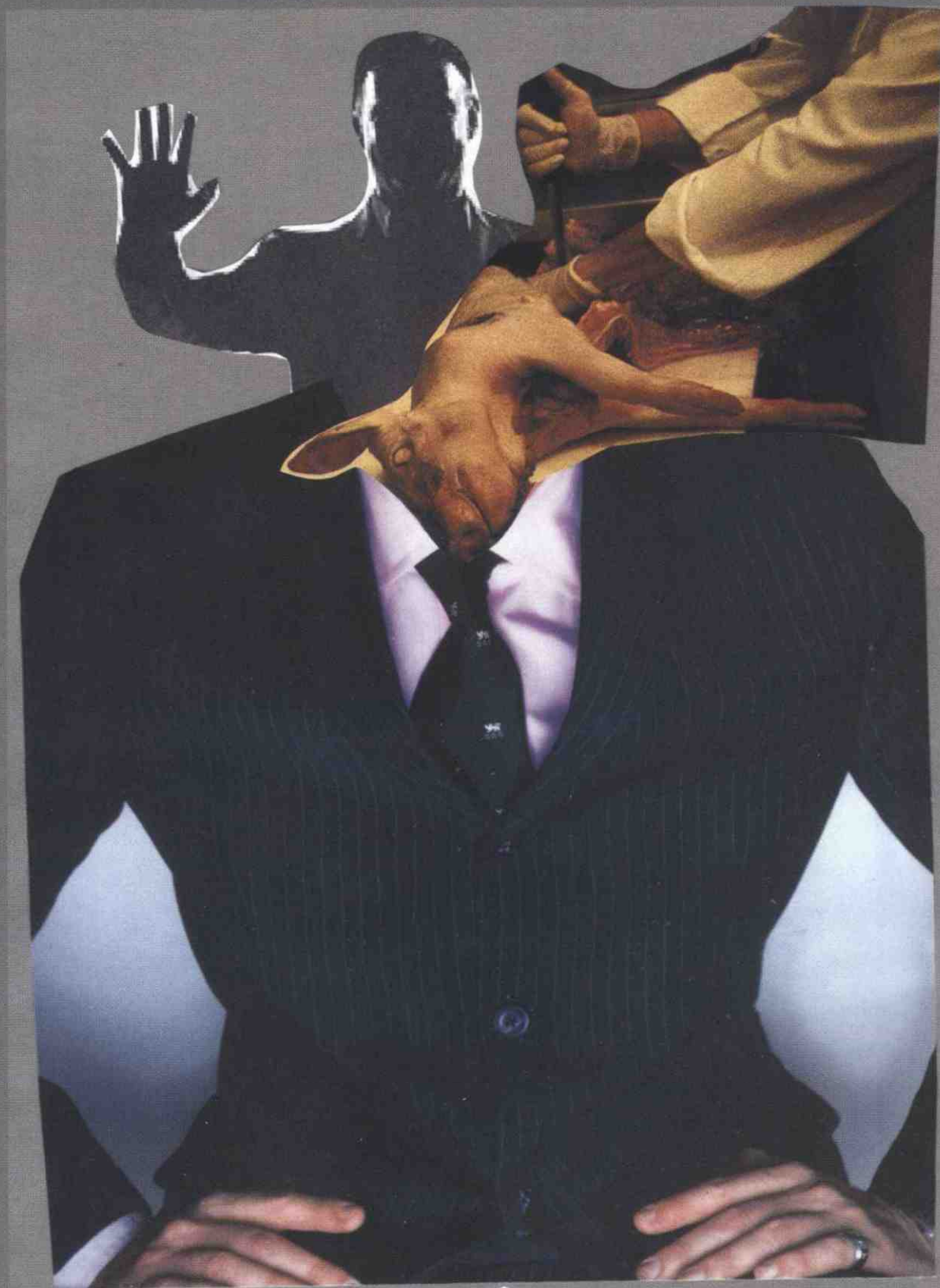

ODPRAWA POSŁÓW GRECKICH

JAN KOCHANOWSKI

REŻYSERIA: BARTEK WYSZOMIRSKI

TEATR
w Łodzi
wieloletni partner Kultury w Łodzi
sezon 2014/2015
Dyrektor Naczelny i Artystyczny
Jacek Tomaszewski

250 LAT TEATRU Powszechnego w Polsce

Jan Kochanowski

Jan Kochanowski jest najśłynniejszym polskim poetą doby renesansu, jest także pierwszym polskim poetą wielkiego formatu. Był osobą niezwykle wykształconą, czytana, dużo podróżował po Europie. Bez wahania można go nazwać człowiekiem renesansu. Zaadaptował na polskie warunki większość antycznych gatunków, takich jak pieśń, tren, fraszka. Odwołując się do kultury i literatury antycznej, czerpiąc z nich wzorce stworzył (wraz z Mikołajem Rejem) podwaliny polskiego języka literackiego. Do najśłynniejszych dzieł poety należą cykle utworów: Pieśni, Fraszki, napisane pod koniec życia Trens oraz oparty na historii wojny trojańskiej dramat Odprawa posłów greckich.

Jan Kochanowski wykorzystał mit o wojnie trojańskiej. Pełny jej tytuł to: „Odprawa posłów greckich podana na teatrum przed Królem Jego Mością i Królową Jej Mością w Jazdowie nad Warszawą dnia dwunastego stycznia Roku Pańskiego MDLXXVIII na feście u Jego Mości Pana Podkanclerzego Koronnego”.

Sztukę wystawiono z okazji wesela Jana Zamojskiego z Krystyną Radziwiłłówną. Na spektaklu byli obecni król Stefan Batory z królową Anną Jagiellonką, dwór i dostojnicy państwowi, senatorowie i posłowie. Pierwsze wydanie dzieła miało miejsce w 1578 roku.

Kulisy przedstawienia nie są znane. Wiadomo, że przygotowano je zaledwie w trzy tygodnie. Wzorem były renesansowe dworskie teatry włoskie, a nad efektem końcowym czuwał Wojciech Oczko – postać znana w ówczesnych kręgach kulturalnych i medycznych, a pomagał mu oczywiście pan młody, który przeznaczył znaczną kwotę na oprawę sceniczną tragedii. Sztukę prawdopodobnie wystawiono w obszernej sali pałacu (ze względu na styczniową aurę), tło tworzyła płyta dekoracyjna przedstawiająca ścianę pałacową. W rolę bohaterów utworu wcielili się dworzanie, przydzielając kwestie Heleny czy Starej Pani młodym chłopcom.

Przyczyną wybuchu Wojny Trojańskiej, jednej z najśłynniejszych w historii, była kobieta. Piękna Helena była żoną króla Sparty - Menelaosa. Jej porwanie było impulsem do oblężenia Troi które trwało dziesięć lat. Jan Kochanowski akcję swojej tragedii umiejscawia na chwilę przed decyzją o podjęciu działań wojennych.

Życie osób dramatu determinuje jedno słowo: CZEKANIE.

Czekanie na wynik debaty mającej zadecydować o wojnie lub pokoju. Owo czekanie nosi w sobie wielki ciężar stresogenny, który wyzwala wielkie emocje.

I to jest głównym tematem naszego spektaklu.

Czekanie na wynik debaty jak czekanie na wyrok.

Zadajemy również ważne pytanie: Czym jest WŁADZA?

Jak można jej użyć, jak można jej ulec...

Kto władzę wymyślił.

Czym jest władza w Metropolii, a czym na głębokiej prowincji.

Akcja naszej „Odprawy” umiejscowiona jest na granicy dwóch państw.

Oddziela je tylko szlaban i niewysoki płot. Dzieli je Wszystko.

Płot wystarczy przeskoczyć....

Tu warto przytoczyć fragment wiersza Leszka Andrzeja Moczulskiego do piosenki „Korowód”

„Kto pierwszy szedł przed siebie?

Kto pierwszy cel wyznaczył?

Kto pierwszy w nas rozpoznał

Kto wrogów? Kto Przyjaciół?

Kto pierwszy sławę wszelką i włości swe miał za nic?

A kto nie umiał zasnąć nim nie wymyślił granic?

Kto pierwszy w noc bezsenną wymyślił wielką armię?

Kto został bohaterem? Kto żył i umarł marnie?

Bartek Wyszomirski - reżyser spektaklu

„Odprawa posłów greckich”

Jan Kochanowski

Reżyseria: Bartek Wyszomirski
Scenografia: Iza Toroniewicz
Ruch sceniczny: Bartosz Bandura
Asystent reżysera: Bartosz Bandura
Iwona Hauba – inspicjent sufler

Premiera: luty 2015 r.

Obsada:

Marta Karmowska

Marzena Wiczorek

Bartosz Bandura

Michał Aniol

Jan Mierzyński

Krzysztof Tuchalski

Artur Nelkowski

Cezary Żolyński

Bartek Wyszomirski – reżyser

Absolwent Wydziału Reżyserii Dramatu krakowskiej PWST. W 1990 roku debiutował jako aktor w Teatrze Maski i Lalki Groteska w Krakowie, występując w spektaklach „Król Jeleń” C. Gozziego i „Słońce zachodzi” M.de Ghelderode. Jako reżyser debiutował w 1995 r. „Czarowną nocą” S. Mrożka w Teatrze Polskim w Szczecinie. W tym teatrze wyreżyserował też przedstawienie „Świeczka zgasła” A. Fredry i Pana Tadeusza wg A. Mickiewicza. Współpracował z wieloma teatrami w całej Polsce, m.in. ze Starym Teatrem w Krakowie, Teatrem im. Jana Kochanowskiego w Opolu, Teatrem Dramatycznym w Elblągu, Teatrem im. S. I. Witkiewicza w Zakopanem, Teatrem Komedia w Warszawie, Teatrem Wytwórnia w Warszawie, Teatrem Wybrzeże w Gdańsku. Do ważniejszych jego realizacji należą: „Cena” A. Millera, „Tragedia szkocka” wg W. Szekspira, „Medea - sytuacje wg Eurypidesa”, „Don Kichot Uleczony - wariacje” K. Kopki, „Niebezpieczne związki” Ch. Hamptona, „Top dogs” U. Widmera, „Nasze miasto” T. Wildera, „Królowa piękności” M. McDonagha, „Kto się boi Virginii Woolf?” E. Albee’ego, „Matka” S. I. Witkiewicza, „Do dna!” O. Bukowskiego. W swoim dorobku ma dwa spektakle dla dzieci: „Przygody pingwina Pik-Poka” wg A. Bahdaja i „Kubusia Puchatka” wg A. A. Milne. Jest reżyserem i współautorem scenariusza serialu „Bar pod Złamanym Skrzydłem”. Laureat wielu nagród teatralnych, z których do najważniejszych należą: III nagroda za inscenizację „Makbeta” W. Szekspira (III Ogólnopolski Konkurs na Inszenizację Dzieł Dramatycznych Szekspira w Gdańsku), Złota maska za „Szewców” S. I. Witkiewicza (Katowice), Dzika Róża za najlepsze przedstawienie sezonu w Kielcach („Antygona Sofoklesa”), Nagroda Prezydenta Miasta Jelenia Góra za najlepsze przedstawienie sezonu („Trans-Atlantyk” W. Gombrowicza).

Iza Toroniewicz – scenograf

Ukończyła Wydział Wzornictwa Przemysłowego i Katedrę Scenografii warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Studia ukończyła w 1998 roku.

W tym samym roku na Ogólnopolskich Konfrontacjach Teatralnych „Klasyka Polska” w Opolu uhonorowana została nagrodą za scenografię do spektaklu „Dziady albo młodzi czarodzieje” w reżyserii Adama Sroki. Za tę samą scenografię otrzymała również nagrodę Ministra Kultury i Sztuki. W 2004 nominacja do Złotej Maski oraz Laur Dębowskiego za scenografię do „Niebezpiecznych Związków”. Ma na swoim koncie ok. 80 realizacji w teatrach dramatycznych i lalkowych.

Jej scenografie znajdują m.in. widzowie gdańskiego Teatru Wybrzeże, Teatru Polskiego, Teatru Studio, Teatru Powszechnego, Teatru Lalka oraz Teatru Komedia w Warszawie, krakowskiej Groteski, Bagateli czy Teatru Słowackiego w Krakowie.

Bartosz Bandura- ruch sceniczny

Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie. Studiował również w San Diego State University (USA) oraz Escola de Dança w Macau (Chiny). Jeszcze na studiach wystąpił w produkcji filmowej reżyserii Andrzeja Wajdy, Agnieszki Holland i Jolanty Dylewskiej – „I była miłość w getcie”. Występuje w spektaklu „Wejście Smoka. Trailer” (reż. B. Szydłowski) w krakowskim Teatrze Łąźnia Nowa, u boku Jana Peszka. Związany z Teatrem im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. Zagrał tytułową rolę w spektaklu „Ony” (reż. A. Moś-Kerger), dostając się do finału 20. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej.

Grecy, pierwsi Europejczycy

Czy równoczesne używanie słów „Europa” oraz „kryzys” jest już nierozdzielne? Czy brytyjski historyk Timothy Garton Ash ma rację stawiając tezę o kulturowym (a nie ekonomicznym) kryzysie naszego kontynentu? A może obecny kryzys kulturowy jest kolejnym, czwartym aktem założycielskim Europy (po zwycięstwie nad hitlerowskimi Niemcami, pojednaniu francusko-niemieckim w latach 50. i 60., pokojowych rewolucjach 1989)? Na rozdrożu jakich postaw stoimy obecnie? W skrócie: czy zdecydujemy się podążyć drogą poglądów europejskich czy narodowych?

Albo inaczej: czy tragedia Jana Kochanowskiego może nam dziś opowiedzieć o relacjach między indywidualnym (narodowym) prawie jednostki a zasadami państwa (kontynentu) i odpowiedzialności za jego losy?

Po wschodniej stronie unijnej granicy Europy stoi jasno zdefiniowany agresor, na południu kontynentu obraz zaciemnia odradzanie się krajowych nacjonalizmów (co jest wynikiem wcześniejszego lub trwającego tam nadal kryzysu gospodarczego – szczególnie w Grecji, ojczyźnie Heleny), u granic zaś kontynentu powstało wojownicze tzw. Państwo Islamskie. A do tego wszystkiego Chiny proponują nowy światowy system monetarny oparty na złocie, a Stany Zjednoczone pomijają UE tworząc właśnie z Chinami nowy układ bipolarny...

Dramat „ojca poezji polskiej” opiera się na „Iliadzie” Homera i dotyczy genezy wybuchu wojny trojańskiej. Los Troi spoczywa w rękach dwóch bohaterów dramatu, Parysa-Aleksandra – skupiającego się na zaspokojeniu własnych potrzeb, i Antenora – mającego na uwadze dobro państwa (tu: kontynentu). Bohaterowie „Odprawy posłów greckich” bronią swoich racji, jasno definiują odpowiedzialność za własne wybory, odwołują się do poczucia sprawiedliwości i wyrażają dalekowzroczną refleksję nad położeniem ojczyzny (tu: kontynentu).

Ale jak w tym nowym dynamicznym świecie rozumieć słowa chóru „Wy, którzy Pospolitą Rzeczą władacie...”? Ponad 3200 lat po rozpoczęciu wojny trojańskiej, po 437 latach od pierwszego wystawienia renesansowego dramatu jesteśmy przekonani, że Antenorowie zawsze są w mniejszości, przegrywają z prywatą i narodową megalomanią. Czy Antenor-Europejczyk naprawdę znajduje się na pozycji straconej? Mieszkamy w zjednoczonej Europie, posiadamy wybierany przez siebie Parlament UE. Czy się z nim utożsamiamy? Bo przecież premier Polski czy Grecji czują się po każdym szczycie w Brukseli zobowiązani do złożenia przed danym społeczeństwem sprawozdania, co osiągnęli dla swojego kraju. Ale ilu z nas zapyta, czego dokonali dla Europy i pogłębienia jej więzi? Kto w Brukseli prowadzi dialog? Przecież nie Europejczycy, tylko wciąż państwa narodowe.

Polacy, jak Brytyjczycy, Francuzi, Grecy czy Węgrzy są coraz bardziej eurosceptyczni, choć z drugiej strony, jak pokazują sondaże, bardziej ufają instytucjom europejskim niż własnym. Wszystkie rządy europejskie dostrzegły, jak niechęć czy rozgoryczenie wielu Parysów i Priamów można rozwiązać poprzez międzynarodową solidarność, co jednak nie znajduje odzwierciedlenia w opinii publicznej.

W tym kontekście warto także dodać, że Robert Menasse, austriacki pisarz i eseista, w swojej wybitnej pracy „Europejski poseł” (Der Europäische Landbote, 2012) poświęcił tematowi Grecji cały rozdział. Przypomniał, że w latach 50. to właśnie Grecy przedstawili propozycję oddłużenia młodej wówczas Republiki Federalnej Niemiec – tak się też później stało, zmniejszono niemieckie długie wojenne, w wyniku czego Niemcy mogli przeżyć swój cud gospodarczy. Czy dziś jesteśmy w stanie przedłożyć własny interes narodowy (tu: europejski) nad osobisty?

Antenor Kochanowskiego, choć w imię miłości do ojczyzny przeciwstawił się wojennej awanturze, wie że przegrał. Powtórzmy: czy dzisiejszy Antenor-Europejczyk naprawdę znajduje się na pozycji straconej?

Krzysztof Zastawny

Magazyn Polsko-Niemiecki DIALOG

im. J. OSTERWY w GORZOWIE WLKP.

Dyrektor Naczelny i Artystyczny: **Jan Tomaszewicz**

Aktorzy: **Beata Chorążykiewicz, Bogumiła Jędrzejczyk, Marta Karmowska, Joanna Ginda, Teresa Lisowska-Gała, Anna Łaniewska, Edyta Milczarek, Karolina Miłkowska-Prorok, Bożena Perłowska, Kamila Pietrzak-Polakiewicz, Bożena Pomykała-Kukorowska, Joanna Rossa, Marzena Wieczorek, Michał Anioł, Bartosz Bandura, Przemysław Kapsa, Jan Mierzyński, Artur Nelkowski, Leszek Perłowski, Krzysztof Tuchalski, Cezary Żołyński, Iwona Hauba (inspicjent-sufler)**

Główny księgowy: **Anna Jankowska** · Księgowość: **Anna Bongiana, Anna Kaczałko** · Dział administracji: **Katarzyna Treichel** (kierownik), **Bożena Frühauf, Leszek Andrzejewski** · Dział Promocji i Obsługi Widzów: **Lidia Tyborska** (kierownik), **Ewa Kunicka, Magdalena Chlebicka, Grażyna Komorowska, Justyna Martyła, Natalia Saska** · Dział techniczny: **Ryszard Jarek** (kierownik), **Artur Mazurkiewicz** (brygadier sceny), **Wojciech Mikitynowicz, Artur Nowacki, Jędrzej Obrowski, Irena Jasińska** (rekwizytorka), **Krystyna Zienkiewicz** (magazynier), Garderoby: **Ewa Szyszka** (kierownik), **Maria Murawska** · Pracownia plastyczna: **Wojciech Janczewski** (kierownik), **Jan Pelikan** · Pracownia elektryczna: **Piotr Szyszka** (kierownik), **Barbara Mazurkiewicz, Damian Wargacki** · Pracownia akustyczna: **Wojciech Bandkowski** (kierownik), **Andrzej Jabłoński, Jan Szołomicki** · Pracownia krawiecka: **Anna Żurawska** (kierownik), **Marzanna Gajda, Czesław Pomiołto** · Pracownia perukarsko-fryzjerska: **Alfreda Nowak** (kierownik), **Ewa Łuczak, Katarzyna Ufir** · Pracownia stolarska: **Ireneusz Ługowski** (kierownik), **Robert Reszka** · Dział gospodarczy: **Wanda Klupczyńska** (kierownik), **Krzysztof Szczepanek, Robert Adamiec, Alina Berkowska, Wioletta Sudol, Barbara Kasprzak, Elżbieta Parzuchowska** · Bileterki: **Anna Franciszkowska, Jadwiga Stołowska** · Szatniarki: **Agnieszka Rymarska, Małgorzata Woronin**

W repertuarze: "Amoroso", "Ony", "Trzy razy Piaf", "Ballady i romanse Mickiewicza. Laboratorium romantyczności", "Romeo i Julia", "Wesołe kumoszki z Windsoru", "Akompaniator", "Królowa Śniegu", "Ten Obcy", "Tajemniczy Turban", "Czerwony Kapturek"

Dział Promocji i Obsługi Widzów prowadzi sprzedaż i rezerwację biletów indywidualnych i zbiorowych, oferuje organizację uroczystości, akademii, koncertów, itp. Czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00 oraz na dwie godziny przed rozpoczęciem spektaklu.

Telefony: 95 728 99 37/39, 95 728 99 40 (kasa biletowa)

e-mail: bow@teatr-gorzow.pl

mecenas kultury:

GIĘK S.A.
Oddział Elektrociepłownia Gorzów

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

W roku 2015 Teatr realizuje zadanie pn. „Zakup sprzętu akustycznego dla Teatru im. J. Osterwy w Gorzowie Wlkp.” dofinansowane ze środków MKiDN.